Desteğin kusuru illiyeti keser mi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 3. Hukuk Dairesi	21.05.2026	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/6271	2026/3306	TBK 69, TBK 52, TBK 53, TBK 56, HMK 370/2

ÖZET

Kaldırımda sökülmüş elektrik direğinden kalan açık civatalara çarparak ölen elektrikli bisiklet sürücüsünün yakınlarının tazminat isteminde, desteğin kusurunun illiyeti kesen ağır kusur değil indirim sebebi olduğu belirtilmiş; hüküm vekâlet ücreti yönünden düzeltilerek onanmıştır.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/destegin-kusuru-illiyet-bagini-keser-mi-2026-3306/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

3. Hukuk Dairesi 2025/6271 E. , 2026/3306 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2025/36 E., 2025/337 K.

İlk Derece Mahkemesince bozmaya uyularak verilen karar, taraf vekillerince temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacılar vekili; 02.11.2015 tarihinde müteveffa ...'nin, eşi ... ile elektrikli bisikletle giderken dengesini kaybedip kaldırıma doğru yuvarlandığını, o sırada kaldırım üzerinde bulunan sökülmüş elektrik direğinden kalan açık vida uçlarının destek ...'nin kafasına ve göğsüne batması nedeniyle vefat ettiğini, yola sabitlenen vidaların üzerinde direk olmadığını, ucu açık bırakılan vidalar olmasaydı ölümün ve ciddi bir yaralanmanın gerçekleşmeyeceğini, davalı şirketin bu ihmali hareketi nedeniyle doğan zarardan sorumlu bulunduğu gerekçesiyle; fazlaya ilişkin hakları saklı olmak üzere, davacılardan ... ve ... için ayrı ayrı 20.000,00 TL'şer maddi ve 50.000,00 TL'şer

manevi, ... ve ... için ayrı ayrı 10.000,00 TL'şer manevi tazminatın davalıdan tahsilini istemiş, 13.03.2023 tarihli ıslah dilekçesi ile davacılardan ... için maddi tazminat (destekten yoksun kalma) taleplerini 1.49.291,58 TL'ye, ... için 190.649,57 TL'ye çıkartıp, tüm alacaklarını kaza tarihi olan 02.11.2015 tarihinden itibaren işleyecek avans faiziyle birlikte davalıdan tahsilini istemiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; davacıların kazanın sebebi olarak olay yerinden sökülen direğin kaldırıma sabit olan parçasını gösterdiklerini, ölenin üzerine düştüğü iddia edilen direğin o bölgede yakın zamanda gerçekleşen bir trafik kazası sonucu yıkıldığını, müvekkili şirket ekiplerince tamir ve montesinin kazanın yakın tarihte olması hasebiyle zaman aldığını, dava konusu olayın da bu tarihte gerçekleştiğini, direğin geçici olarak kaldırım kenarına güvenli bir bölgeye alındığını, kısa zamanda da gerekli tamiratların yapılarak yerine monte edildiğini, söz konusu parçanın kaldırılmasının söz konusu olamayacağını, bahsedilen vidaların kaldırıma monte edildiğini ve sökülemeyeceğini, kazada ölen şahsın ölümünün vidalardan değil, kasksız şekilde trafiğe çıkıp düşmesi ile kafasını yere çarpması sonucu olduğunu, ölümün desteğinin kendi kusuruyla meydana geldiğini, müvekkili işletmenin kusurunun bulunmadığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin 11.04.2023 tarihli kararıyla; trafik kazasının davacıların desteği elektrikli bisiklet sürücüsü ...'nin dengesini kaybederek yaya kaldırımı bordürlerine sürtüp düşmesi, kafasını yaya kaldırımı üzerinde bulunan elektrik direği ankraj civatalarına çarpması sonucu meydana geldiği, ...'nin meydana gelen tek taraflı trafik kazası esnasında kask takmadığının anlaşıldığı, ankraj civataları açıkta bulunan direğin yaya kaldırımında bulunduğu, ...'nin kendi kusuru nedeniyle direksiyon hakimiyetini kaybedip, trafiğe kapalı olan yaya kaldırımı bordürlerine sürtüp düştüğü ve kafasını burada bulunan elektrik diğeri ankraj civatalarına çarptığı, ...'nin elektrikli bisiklet sürücüsü olduğu gözetildiğinde yayalara mahsus kaldırımdaki elektrik direğine çarpmasının kendi kusurlu davranışı nedeniyle gerçekleştiği, bina veya yapı eseri malikinin sorumluluğunu ortadan kaldıran nedenler arasında zarar görenin kendi kusurunun da gösterildiği, bu aşamada ...'nin kask takmamış olması, kişinin kafasını ankraj civatalarına çarpması nedeniyle zarar görebileceği sonucunu doğuracağından, ...'nin kusuru nedeniyle nedensellik bağının varlığından söz edilemeyecek olup, davalının sorumluluğuna gidilemeyeceği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş; karara karşı, süresi içinde davacılar vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin 01.11.2023 tarihli kararıyla; somut olayda yaya kaldırımı üzerinde bulunup sökülmüş elektrik direğinden arta kalan ankraj civataları, kaldırım üzerinde yürüyen insan ve diğer canlılar ile bebek arabası, tekerlekli sandalye gibi araçlar için tehlike oluşturmakla birlikte, ölen elektrikli bisiklet sürücüsünün karayolunda seyir halinde iken kendi kusuruyla bisikletin hakimiyetini kaybederek karayolundan yaya kaldırımına savrulmak suretiyle vücudunun civatalara çarpması şeklinde gelişen kazada, ölüm sırf açıkta bırakılan civatalardan kaynaklansa bile, kazanın meydana gelmesinde ve özellikle ölenin direksiyon hakimiyetini kaybetmesinde bu civataların doğrudan ve dolaylı etkisi olmadığı, ölenin kaza sonrası kaldırıma yuvarlanarak tesadüf

eseri bu civataların üzerine düştüğü, ayrıca ölen sürücünün kaza sırasında da Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin 150/1-a maddesine aykırı olacak şekilde koruma başlığı da kullanmadığı dikkate alındığında, ölenin tam kusuruyla kazaya sebebiyet veren hareketi ile zarar arasında illiyet bağı bulunmadığı gerekçesiyle, oy çokluğuyla davacılar vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmiş; karara karşı, süresi içinde davacılar vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

V. BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

1. Dairemizin 28.11.2024 tarihli ilamıyla; dosya kapsamında alınan tüm bilirkişi raporlarında tespit edildiği üzere, kazanın meydana gelmesinde desteğin %100 kusurlu olduğu sabit ise de, ölüme etkisi olan faktörler yönünden değerlendirme yapılan 17.10.2017 havale tarihli bilirkişi raporunda, davalı şirketin %30 oranında kusuru olduğunun tespit edildiği, 13.10.2021 tarihli 1. Adli Tıp İhtisas Kurulundan alınan raporda, desteğin maruz kaldığı trafik kazasına bağlı yaralanması ile ölümü arasında illiyet bağı olduğunun tespit edildiği, davalı şirketin yaya kaldırımı üzerinde bulunan elektrik direğinin ankraj civatalarını açık bıraktığı ve önlem almadığı, bu civataların elektrikli bisikletten yaya kaldırımına düşen başına ve vücuduna batması sonucu desteğin vefat ettiği, davalının kusursuz sorumluluk ilkesi gereği illiyet bağının kesildiğini ispat edemediği, desteğin kusurunun illiyet bağını ortadan kaldıracak şekilde ağır kusur olarak kabul edilemeyeceği, ancak tazminattan indirim sebebi teşkil edeceği, yargılama sırasında alınan 17.10.2017 havale tarihli ilk bilirkişi raporundaki kusur oranı dikkate alınarak sonucuna göre karar verilmesi gerektiğinden bahisle, karar bozulmuştur.

2. Bozmaya uyan İlk Derece Mahkemesinin ilam başlığında tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; davanın kısmen kabulü ile, davacılardan ... için 120.847,82 TL maddi, ... için 1.099.272,93 TL maddi tazminatın, ... ve ... için 15.000,00'er TL, ... ve ... için 3.000,00'er TL manevi tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsiline, fazlaya ilişkin istemin reddine karar verilmiş; karara karşı, süresi içinde taraf vekilleri temyiz isteminde bulunmuşlardır.

VI. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri
1. Davacılar vekili; manevi tazminat yönünden vekalet ücretine hükmedilemeyeceğini, davalının %100 kusurlu olduğunu, reddedilen maddi tazminat yönünden bütün davacılar müşterek müteselsilen sorumlu tutulmuşsalar da, müvekkilleri ... ve ...'nin bu davada maddi tazminat talebi olmadığını, sadece manevi tazminat talep ettiklerini ileri sürerek, kararın bozulmasını istemiştir.

2. Davalı vekili; Mahkemenin bozma kararını yanlış yorumlayarak hatalı değerlendirme yaptığını, kazanın oluşumunda ve ölüm sonucunun meydana gelmesinde desteğin tam, belirleyici ve ağır kusurlu olduğunu, eylem ile ölüm arasında hukuken illiyet bağı bulunmadığını, hükme esas alınan 17.10.2017 havale tarihli bilirkişi raporunun hukuken geçersiz ve bilimsel açıdan yetersiz olduğunu, yapı eserinin sorumluluğunun şartlarının oluşmadığını, zararın yapı eserinin kullanım alanında meydana gelmediğini, ankraj cıvatalarının, teknik olarak bozuk veya bakımsız olmadığını, ölümün tamamen sürücünün kendi kusuru sonucu gerçekleşen kazadan kaynaklandığını, uygun illiyet bağının bulunmadığını, hesaplamaların yanlış olduğunu ileri sürerek, kararın bozulmasını istemiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, desteğin ölümü nedeniyle tazminat istemine ilişkindir.

1. Mahkemece; uyulan bozma ilamında gösterilen şekilde inceleme ve araştırma yapılarak verilen kararın usul ve kanuna uygun bulunduğunun anlaşılmasına göre; davalı vekilinin tüm, davacılar vekilinin aşağıdaki bentlerin kapsamı dışındaki sair temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

2. Manevi tazminata ilişkin hükmedilen vekalet ücreti yönünden yapılan incelemede; Anayasa Mahkemesinin 2024/29 E., 2024/226 K. sayılı kararıyla, manevi tazminat talepli davalarda reddedilen tutara ilişkin karşı vekalet ücreti ödenmesi hususunu Anayasaya aykırı bularak iptal edildiği, söz konusu kararın 14.03.2025 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandığı anlaşılmakla, reddedilen manevi tazminat istemi nedeniyle davalı lehine vekalet ücretine hükmedilmesi doğru görülmemiştir.

3. Maddi tazminata ilişkin hükmedilen vekalet ücreti yönünden yapılan incelemede ise; reddedilen maddi tazminata ilişkin hükmedilen vekalet ücreti nedeniyle, davacılardan ... ve ...'nin bu davada sadece manevi tazminat talep ettikleri dikkate alındığında, bütün davacıların müştereken ve müteselsilen reddedilen maddi tazminat talebi açısından vekalet ücretinden sorumlu tutulmaları doğru görülmemiştir.

Ne var ki bu yanlışlıkların giderilmesi yeniden yargılama yapılmasını gerektirmediğinden 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 370/2 maddesi uyarınca temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararının düzeltilerek onanması gerekir.

VII. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

1. Davalı vekilinin tüm, davacılar vekilinin sair temyiz itirazlarının REDDİNE,

2. Temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararının hüküm fıkrasının (12) numaralı bendinin çıkartılmasına, bundan sonraki maddelerin buna göre teselsül ettirilmesine, hüküm fıkrasının (11) numaralı bendinden "davacılardan müştereken ve müteselsilen alınarak davalıya verilmesine," ibaresi çıkartılarak yerine "davacı ... ve ...'den müştereken ve müteselsilen alınarak davalıya verilmesine," ibaresinin yazılması suretiyle hükmün DÜZELTİLEREK ONANMASINA,

Aşağıda yazılı bakiye temyiz karar harcının temyiz eden davalıya yükletilmesine,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde temyiz eden davacılara iadesine,
21.05.2026 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.